

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. R. U.**, bytom R., zastúpeného **Mgr. M. H.**, *advokátom, R.*, proti žalovanej **Súdnej rade Slovenskej republiky**, so sídlom Župné nám. 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 625 z 08. septembra 2009 a rozhodnutia Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 z 02. marca 2009, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/178/2009-96 z 31. marca 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/178/2009-96 z 31. marca 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým uznesením konanie podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak po tom, čo jeho predchádzajúce rozhodnutie v danej veci bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) č. k. 5Sžo/245/2010-79 z 25. novembra 2010 zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

V odôvodnení nového rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobca sa domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 zo dňa 02. marca 2009 o dočasnom pozastavení jeho výkonu funkcie sudcu Krajského súdu v Žiline a uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 08. septembra 2009. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v prípade

rozhodnutia súdnej rady, ako aj rozhodnutia ministra spravodlivosti ide o žalobu vo veci, ktorá nemôže byť predmetom preskúmania podľa piatej časti OSP, pretože napadnuté uznesenie súdnej rady nie je individuálny správny akt a v prípade rozhodnutia ministra spravodlivosti nebol podaný rozklad.

O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, nakoľko konanie vo veci bolo zastavené.

Proti tomuto rozhodnutiu podal opätovne odvolanie žalobca. Navrhol napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na nové konanie, pričom si tiež uplatnil náhradu trov konania vo výške 914,78 eur. V odôvodnení odvolania zotrval na svojom právnom názore, že jediným efektívnym prostriedkom nápravy, ktorým mohol dosiahnuť účinnú ochranu svojich subjektívnych práv bol návrh podaný na súdnu radu podľa ustanovenia § 22 ods. 5 zákona č. 385/2000 Z. z.. Rozhodnutie súdnej rady s poukazom na judikatúru ústavného súdu považoval za individuálny správny akt, ktorý výrazným spôsobom zasahuje do subjektívneho práva sudcu na nerušený výkon funkcie sudcu vyplývajúceho z čl. 30 ods. 4 Ústavy SR. V súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 248 OSP poukázal, že ak sa rozhodnutie správneho orgánu (bez ohľadu na jeho druh, či formálne označenie) dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, jeho preskúmanie nesmie byť podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vylúčené z právomoci všeobecných súdov bez ohľadu na ustanovenia OSP a iných zákonov.

Konštatoval, že rozhodnutie ministra o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu z 02. marca 2009 bolo zrušené rozhodnutím ministerky z 29. júla 2010 (doručené 02. augusta 2010). Jedná sa však len o formálne zrušenie, ktorého dôvodom nebola nezákonnosť prvotného rozhodnutia. Aj zo súvisiacej tlačovej správy ministerstva (zo dňa 06. augusta 2010) vyplýva, že dôvodom zrušenia dočasného pozastavenia nebola jeho nezákonnosť, ale viac-menej neprimeraná dĺžka súvisiaceho disciplinárneho konania (viď príloha č. 2). V podstate ide teda iba o prerušenie účinkov dočasného pozastavenia, nakoľko ministerka spravodlivosti môže kedykoľvek výkon funkcie sudcu opätovne dočasne pozastaviť (§ 22 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z.).

Skutočnosť, že zrušenie dočasného pozastavenia neznamená zároveň aj jeho zánik je zrejmá aj z ustanovenia § 22 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z., ktorý striktno rozlišuje medzi zrušením dočasného pozastavenia a medzi jeho zánikom. Nepreskúmanie vecnej podstaty

posudzovaného prípadu bráni naplneniu ústavného práva zaručeného čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu zotrvala na svojich doterajších vyjadreniach a navrhla napadnuté uznesenie vo výrokovej časti potvrdiť s tým, že v danom prípade malo byť konanie zastavené, nakoľko napadnuté rozhodnutie bolo ministerkou spravodlivosti zrušené, čím odpadol dôvod konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť, pričom treba krajskému súdu vytknúť nerešpektovanie právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý v zmysle § 240ja ods. 4 OSP je pre neho záväzný.

V prejednávanej veci bolo úlohou krajského súdu preskúmať na základe žaloby zákonnosť rozhodnutia a postupu rozhodnutia Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 z 02. marca 2009 a Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 z 08. septembra 2009. Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnej veci už rozhodoval a vo svojom zrušovacom uznesení č. k. 5Sžo/245/2010-79 z 25. novembra 2010 vyslovil právny názor, v zmysle ktorého mal krajský súd v novom konaní vec meritórne prejednať a rozhodnúť.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 249 ods. 1 OSP konanie v správnom súdnictve sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou.

Podľa § 249 ods. 2 OSP žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

Zákon kladie na obsah žaloby ako podmienky všeobecné (§ 42 ods. 3 OSP a § 79 ods. 1 OSP), tak aj podmienky osobitné pre správne súdnictvo, ktoré sú obsiahnuté v zhora citovanom ustanovení § 249 ods. 2 OSP.

Na žalobu v správnom súdnictve zákon kladie prísnejšie požiadavky ako na návrhy, či žaloby vo všeobecnom súdnictve .

Súd nemôže z vlastnej iniciatívy za žalobcu nahradiť žalobné dôvody ani sám nevyhľadáva ďalšie možné vady napadnutého rozhodnutia. Nakoľko predmetom súdneho preskúmania je zákonnosť rozhodnutia (nie jeho vecná správnosť) má včasné, správne a úplné formulovanie žalobných dôvodov zásadný význam. Táto požiadavka na žalobcu je v správnom súdnictve o to významnejšia, že podľa § 250h ods. 1 OSP je súd viazaný rozsahom žaloby od jej podania a žalobca uplynutím dvojmesačnej lehoty od doručenia napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, nemá možnosť požadovať odpustenie zmeškania tejto lehoty. Podľa § 153 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP súd nemôže prisúdiť viac, ale tiež nemôže prisúdiť niečo iné.

Žalobca v petite svojej žaloby žiadal zrušiť rozhodnutie Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 z 02. marca 2009 o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu. Na základe výzvy najvyššieho súdu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky mu predložilo rozhodnutie Ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky

č. 21015/2010/41/1 z 29. júla 2010, ktorým žalobcovi zrušila dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu z dôvodu komplexného prehodnotenia všetkých skutočností súvisiacich s dočasným pozastavením výkonu funkcie sudcu. Žalobca rozhodnutie prevzal 02. augusta 2010 a dňom nasledujúcim po dni doručenia tohto rozhodnutia bol oprávnený opätovne vykonávať funkciu sudcu. Zrušením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu bol naplnený petit žaloby o preskúmanie rozhodnutia ministra spravodlivosti a odpadol dôvod konania (predmet žaloby) vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu, nakoľko žalobca už môže vykonávať funkciu sudcu, a to z dôvodov uvedených v rozhodnutí ministerky spravodlivosti. V zmysle petitu žaloby nie je možné zrušiť už zrušené rozhodnutie. Rozhodnutie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 z 08. septembra 2009, ktoré je samostatným rozhodnutím, však zrušujúcim rozhodnutím Ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky č. 21015/2010/41/1 z 29. júla 2010, zostalo nedotknuté. Nakoľko žalobca nevzal žalobu v tejto časti petitu späť, so zreteľom na právny názor vyslovený v zrušovacom rozhodnutí najvyššieho súdu mal krajský súd v novom konaní veci meritórne prejednať a rozhodnúť. Zastavenie konania krajským súdom, má za následok jeho nesprávne rozhodnutie, preto podľa § 212 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP najvyšší súd k tejto vade konania musel prihliadnuť.

K žalobcom namietanému rozhodnutiu Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 z 08. septembra 2009, predmetom ktorého bolo rozhodnutie o žiadosti žalobcu o zrušenie rozhodnutia Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 z 02. marca 2009, najvyšší súd opätovne poukazuje na citované zrušovacie uznesenie najvyššieho súdu v ktorom je uvedené, že pri prejednávaní veci nebolo možné opomenúť uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 403/09-28 zo 16. decembra 2009, ktoré bolo vydané konkrétne vo veci sťažnosti žalobcu a napriek tomu, že jeho sťažnosť bola odmietnutá pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie, právny názor ústavného súdu v tomto uznesení vyslovený, treba rešpektovať.

Ak ústavný súd v citovanom uznesení vyslovil, že *„rozhodnutie súdnej rady podľa § 22 ods. 5 zákona o sudcoch je svojou povahou s ohľadom na to, že sa ním rozhoduje o zrušení iného správneho rozhodnutia (o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu), taktiež rozhodnutím orgánu verejnej správy. Preto v dôsledku jeho nepochybného dopadu na základné práva navrhovateľa (sudca, ktorý nemôže dočasne vykonávať funkciu sudcu) aj toto rozhodnutie nemôže byť vylúčené z prieskumnej právomoci všeobecného súdu realizovanej v rámci inštitútu správneho súdnictva. Na tento záver nemá vplyv ani skutočnosť,*

že uznesenie súdnej rady nemožno napadnúť opravným prostriedkom“, nebolo možné žalobou napadnuté rozhodnutie, a to i napriek doterajšej súdnej praxi, zo súdneho prieskumu vylúčiť.

Uvedeným postupom krajského súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, preto najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 druhá veta a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP napadnuté uznesenie krajského súdu opätovne musel zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní krajský súd súc viazaný právnym názorom najvyššieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP) vyslovenom nielen v tomto ale aj jeho v rozhodnutí z 25. novembra 2010 sp. zn. 5Sžo/245/2010 vec meritórne prejedná a o nej rozhodne tak, aby jeho rozhodnutie zodpovedalo zákonu.

O náhrade trov konania rozhodne krajský súd v novom rozhodnutí vo veci podľa §224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o u z n e s e n i u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 24. novembra 2011

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková